

TANTÁRGYI TEMATIKA

A fiatalkori bűnözés alapkérdései, Kriminológia szak, MA, nappali/levelező

Tantárgy neve: A fiatalkori bűnözés alapkérdései	Tantárgy Neptun-kódja: nappali: AJBKR905KMAN2 levelező: AJBKR905KMAL2 Tárgyfelelős intézet: Bűnügyi Tudományok Intézete Büntetőjogi és Kriminológiai Intézeti Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Csemáné Dr. Váradi Erika egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2. félév (tavaszi)	Előfeltétel: Büntetőjog I. – Általános rész (AJBKR901KMAN1, AJBKR901KMAL1)
Óraszám: nappali: 2 óra/hét levelező: 8 óra/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali/levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A gyakorlatorientált tárgy célja elsősorban az, hogy a Hallgatók megismerkedhessenek a XXI. század globalizált társadalmának egyik nagy kihívását jelentő ifjúkori bűnözés jellemzőivel, mint például a gang-ek, a kortárserőszak, a cyberbullying vagy a problémaviselkedés jelenségével. Az okok komplexitása szükségessé teszi, hogy az életkori sajátosságok, a fiatalkori szubkultúrák, vagy a virtuális világ csakúgy áttekintésre kerüljön, mint az egyéb makro- és mikrostrukturális tényezők. A nemzetközi kitekintés teret biztosít a bűnözés megelőzését, kezelését célzó jó gyakorlatok széles körének feltérképezésére is. A tárgy keretében a nappali tagozaton alkalmazott projektpedagógiai módszertan eredményeként a Hallgatók szakmai tudásán túl a projektfeladatok team-munkában történő megvalósításával egyéb kompetenciái is erősödnek.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T2, T3, T4, T6 <i>képesség:</i> K1, K6, K7, K13 <i>attitűd:</i> A5, A9, A14 <i>autonómia és felelősség:</i> F2, F3, F8</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Általános bevezető. Az életkor szerepe és relevanciái 2. Az ifjúkori bűnözés 3. Devianciák fiatalokban 4. A fiatalok kriminalitásának okai: makrostrukturális tényezők (társadalmi szerződésbontás, értékválság, társadalmi kirekesztődés, fogyasztói társadalom, ..) 5. A fiatalok kriminalitásának okai: mikrostrukturális tényezők I.-II. (családi környezet) (iskolai környezet, kortárs csoport) 6. A fiatalok kriminalitásának okai: mikrostrukturális tényezők III. (média, internet, virtuális világ) 7. A személyiség fejlődése és zavarai. A serdülőkori krízis. 8. Gyermekbántalmazás, intézményi és rendszerabúzus. Viktimizáció és hatásai. PTSD. A trauma-feldolgozás nehézségei. 9. A fiatalkori bűnözés megelőzése I. (korai probléma-felismerés) 10. A fiatalkori bűnözés megelőzése II. (kortárssegítés, közösségi programok, konfliktuskezelés az iskolában) 11. Gyermekvédelem, családsegítés 12. A fiatalkori bűnözés kezelése (alternatív megoldások, elterelés, a fiatalok büntető-igazságszolgáltatása; börtönáltalmak, stigmatizáció) 	

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Nappali tagozaton a tanrendben előírt konzultációkon a Hallgató köteles részt venni, mely az év végi aláírás feltétele. A részvételt a tárgyfelelős aláírásával igazolja.

A gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

Nappali tagozaton a tárgy oktatása az aláírást szerzett Hallgatók számára a projektpedagógiai módszerek felhasználásával történő feladat-megvalósítás mellett rövid írásbeli beszámolóval zárul, melynek keretében a Hallgató a feltett kérdések megválaszolásával igazolja, hogy a követelményekben meghatározottakat elsajátította. A számon kért ismeretek köre a konzultáción elhangzottakon alapul. A nyújtott teljesítmény komplex értékelésére ötfokozatú minősítéssel kerül sor, amelynél az egyes szintek elhatárolása az alábbiak szerint alakul: 0- 60% - elégtelen, 61-70% - elégséges, 71-80% - közepes, 81-90% - jó, 91-100% - jeles.

Levelező tagozaton a tárgy oktatása az aláírást szerzett Hallgatók számára írásbeli beszámolóval zárul, melynek keretében a Hallgató a feltett kérdések megválaszolásával igazolja, hogy a követelményekben meghatározottakat elsajátította. A számon kért ismeretek köre a konzultáción elhangzottakon és a kötelező tananyagban alapul. A nyújtott teljesítmény komplex értékelésére ötfokozatú minősítéssel kerül sor, amelynél az egyes szintek elhatárolása az alábbiak szerint alakul: 0- 60% - elégtelen, 61-70% - elégséges, 71-80% - közepes, 81-90% - jó, 91-100% - jeles.

Az ismeret átadásában alkalmazásra kerülő pedagógiai módszerek:

projektmódszertan (nappali tagozat), csoportmunka, vitamódszer, feleletválasztós módszer, előadás, magyarázat, esetismertetés, tematikus prezentáció IT-, audio-vizuális és konzultációs támogatással.

Kötelező irodalom A konzultáción elhangzottakon túl):

1. Csemáné Váradi E.: A gyermek- és fiatalkori bűnözés általános kérdései. In: Borbíró A.-Kerezi K. (szerk.): A kriminálpolitika és a társadalmi bűnmegelőzés kézikönyve I. IRM, Budapest, 2009. 247-272.o.
2. Onyango Omboto J.-O. Ondiek G.-Odera O.-Ayugi M.E.: Factors influencing youth crime and juvenile Delinquency. In: International Journal of Research In Social Sciences 2013 March (Vol. 1, No.2) p. 18-21

Ajánlott irodalom:

1. Aulakh H.-Brooks C.: Youth "Crime" and "Resilience": Exploring Community Stakeholder's Perspective. Final Report. The Centre of Criminology and Justice Research, 2011.
2. Bogár P.-Margitán É.-Vaskuti A.: Kiskorúak a büntető igazságszolgáltatásban. Complex, Budapest, 2006.
3. Csemáné Váradi E.: A gyermek- és fiatalkori bűnözés alapkérdései, különös tekintettel a serdülőkor pszichés sajátosságaira. In: Prof. Dr. Farkas Á. (szerk.): Tanulmányok a bűnügyi tudományok köréből. Doktori tanulmányok 3. Miskolc, 2013. 5-42.o.
4. Csemáné Váradi E.: "Színlelni boldog éveket ..." - gondolatok a fiatalok bűnözésének társadalmi reprodukciójához. In: Borbíró A.-Inzelt É.-Kerezi K.-Lévay M.-Podolez L. (szerk.): A büntető hatalom korlátainak megtartása: a büntetés, mint végső eszköz. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2014. 83-95.o.
5. Herczog M.: Gyermekbántalmazás. Budapest, 2007.
6. Kerezi K.-Parti K.: ISRD: Látens fiatalkori devianciák. Fiatalkori devianciák egy önbevalláson alapuló felmérés tükrében – „ISRD-2”. ELTE ÁJK – OKRI Budapest, 2008.
7. Lévay M.: A magyar kriminológiai gondolkodás fejlődése. In: Gönczöl K.-Kerezi K.-Korinek L.-Lévay M. (szerk.): Kriminológia – Szakkriminológia. CompLex, Budapest, 2006. 155-200. o.
8. McMurtry R.-Curling A. (ed.): The Review of the roots of youth violence. Queen's Printer for Ontario, 2008

9. Mihály I.: Erőszak az iskolában. In: Új Pedagógiai Szemle 2000/4. On-line: <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=2000-04-vt-Mihaly-Eroszak>
10. Sindelyes A.: Számítógépes játékok és erőszak. Pszichológia Online, 2008. On-line: <http://www.pszichologia.hu/cikk/cikk.phtml?id=19>
11. Solt Á.: Peremen billegő fiatalok. Veszélyeztető és kriminalizáló tényezők gyermek- és fiatalkorban. Szociokulturális háttér-viszonyok. BMK Füzetek 19. Budapest, 2007.